

Manual for klubber, dommere og observatører i Ligaerne og 1. division

Gældende pr. 1. august 2025

Formål

Formålet med denne manual er at give klubber, dommere og observatører et arbejdsredskab, der sikrer, at der opnås en fælles forståelse for de foreliggende opgaver og regelsæt.

Dommeraftalen

Ligaerne:

Den indgåede aftale mellem dommerne, klubberne (Tophåndbold) og DanskHåndbold indebærer følgende hovedpunkter, der relaterer sig til afvikling af den enkelte kamp:

1. **På hverdage** møder dommerne 4 timer før kampen. Dette indebærer, at klubben skal stille hvilerum i form af et dobbeltværelse til rådighed. Der skal også stilles ernæringsrigtig kost til rådighed på mødestedet. Dommerne skal møde i hallen senest 1 time før kampstart.
2. **I weekender** og på helligdage møder dommerne 1,5 timer før kampen.
3. **Teknisk møde** afholdes med deltagelse af observatør, repræsentanter for klubberne samt evt. TV 1 time og 15 minutter før kampen.

Aftalen skal udmøntes på følgende måde:

1) Kampe på hverdage

Der er på påsætningsoversigten en kolonne med overskriften **HV** (hvilerum) og markeret med et kryds ud for parret.

Dette betyder, at dommerne skal have et hvilerum i form af et **dobbeltværelse** på hotel, vandrehjem eller sportscollege stillet til rådighed. Værelset skal være til rådighed mindst 4 timer før kampen.

Der stilles følgende krav til hvilerummet:

Der skal være ro i hvileområdet. Hvilerummet skal være rent og pænt, ligesom en dobbeltseng skal være med to dyner. Endeligt må hvilerummet ikke være i hallen.

Såfremt det ønskes af dommerne, stilles mulighed for overnatning til rådighed, hvis kampene afvikles med kampstart efter kl. 20.00 på hverdage.

Dette gælder både kampe i Ligaerne samt pokalkampe fra 1/8 finaler og frem.

Dommere og evt. observatør skal i god tid inden kampdagen (min. 2 dage) modtage en mail om praktiske foranstaltninger, herunder evt. overnatning, placering af P-pladser, nøgleafhentning samt foreløbig tidsplan om til kampstart mv.

Dommernes mailadresser er tilsendt foreningerne. Hvis disse ikke er tilgængelige, kontaktes DanskHåndbold.

Kost og drikke

Ved kampe på hverdage sørger den arrangerende klub for et sportslig korrekt hovedmåltid (ikke sandwich) på mødestedet 4 timer før kampen til dommerne. Vigtigt at huske er, at det er det måltid, de skal præstere på i kampen. Observatører har mulighed for, hvis vedkommende har givet besked om dette 3 dage før kampdagen at få et let måltid, når observatøren ankommer til kampen. Efter kampen tilbydes sportslig korrekt spisning (gerne varmt måltid, men ikke sandwich o. lign.) og drikke efter kampen, minimum samme omfang som spillerne tilbydes efter kampen til både observatør og dommere.

Hvis det er muligt, skal dommere og observatør foretage samkørsel til kampe på hverdage ved observatørens foranstaltning.

Der skal altid være reserveret 3 parkeringspladser til dommere og observatør.

2) Kampe i weekender og på helligdage

Dommerne ankommer 1½ time før kampstart, hvor der skal være adgang til omklædningsrum.

Ved kampe i weekenden eller på helligdage sørger den arrangerende klub for let fortæring/drikke inden kampen (sandwich, frugt el.lign.) samt sportslig korrekt spisning (gerne varmt måltid, men ikke sandwich o. lign.) og drikke efter kampen, minimum samme omfang som spillerne tilbydes efter kampen til både observatør og dommere.

.

Hvis det er muligt, skal observatør og dommere foretage samkørsel til kampe i weekenden ved observatørens foranstaltning.

Der skal altid være reserveret 3 parkeringspladser til dommere og observatør.

3) Teknisk møde

1. time og 15 min før kampen afvikles et teknisk møde, hvor deltagerne er repræsentanter fra de involverede klubber, tidtager og sekretær og evt. en repræsentant fra TV.

Hjemmeholdet skal medbringe en bærbar PC med internetforbindelse til brug for gennemgang af kamprapporten samt stille et passende lokale til rådighed for det tekniske møde, hvor følgende emner gennemgås:

- Til kampe i 1. division medbringes spilletøj, trøjer og bukser for markspillerne samt målvogterne af begge holds repræsentanter, samt ekstra spillertøj hvis de ønskede farver ikke kan godkendes. Til kampe i ligaerne har DanskHåndbold truffet beslutning om og på DanskHåndbolds hjemmeside offentliggjort trøjefarver for den enkelte kamp. Dog bør målvogtertrøjerne i øvrige farver – for god ordens skyld – medbringes.
- Kamprapporten, der på forhånd er udfyldt af de deltagende hold, gennemgås på den af sekretæren medbragte pc. Evt. rettelser kan foretages. Kamprapporten printes. Der udleveres en kopi til kampens observatør/ dommerne.
- Procedure for kampen gennemgås:
 - Tidspunkt for indløb for udehold og dommere
 - Tidspunkt for indløb for hjemmehold
 - Starttidspunkt for kampen.
 - Orientering om specielle udfordringer i kampen, f. eks fans med konfetti etc.
 - Orientering om gulvaftørring
 - Instruktion under kampen herunder observatørens opgave under kampen
 - Instruktion i håndteringen af skadede spillere, der skal afsone 3 angrebs "karantæne".
 - Hvordan forholdes hvis elektronikken svigter (i almindelighed, Team Time Out)
 - Hvordan forholdes ved evt. skift af trøjenummer
 - Spørgsmål fra de implicerede parter

Observatøren eller dommerne skal i god tid før kampen kontrollere spillepladsen, herunder.

- Kontrol af målnet. Dommerne skal dog under alle omstændigheder kontrollere målnet umiddelbart inden kampstart
- Kontrol af korrekt sikkerhedsmæssig placering af reklamer og bander. Eventuelle dispensationer skal forevises af den arrangerende klub
- Kontrol af at reklamer på banen er forsvarligt fastgjort
- Inspicere installationerne ved tidtagerbordet, herunder den grønne knap til elektronisk Team Time Out
- Kontrol af at der forefindes – f.eks. – laminerede kort til markering af spillere, der har "karantæne" i 3 angreb
- Der skal desuden foreligge grønne kort til brug for Team Time Out hvis elektronikken svigter – eller til brug, hvis en klub har fået dispensation fra at bruge den elektroniske Team Time Out.
- Der skal foreligge kort til officials markeret med A-B-C-D-E i tilfælde af at disse bogstaver ikke er påtrykt officials beklædning.

Observatøren afholder et møde med dommerne 55 minutter før kampen, hvor bl.a. alle praktiske forhold omkring kampen gennemgås.

Bemærk, at lokalet evt. skal bruges efter kampen til et møde mellem dommerne og de to ansvarlige holdofficials, hvis der skal foretages indberetning.

Kamprapporten:

Kamprapporten skal af de to holds holdsekretærer udfyldes senest to (2) timer før kampstart.

Der kan foretages ændringer (tilføjelser/sletninger) på det tekniske møde ved sekretærens foranstaltning. Herefter er kamprapporten lukket for ændringer.

Såfremt der foretages ændringer i kamprapporten på det tekniske møde, skal observatøren bemærke dette i observatørrapportens punkt 4.1. Dommerne i 1. division kvinder sender en mail til DanskHåndbold, hvori det bemærkes, at " der på teknisk møde er foretaget rettelse i kamprapporten".

Denne underretning sker alene af den årsag, at der ønskes et overblik over omfanget af foretagne rettelser på det tekniske møde.

Den endelige godkendelse af kamprapporten på det tekniske møde foretages af den ansvarlige holdofficial (A) fra de respektive hold eller af en person bemyndiget af A. Derved påtager holdofficial A sig ansvaret for holdet jf. spillereglerne.

Kamprapporten skal printes til dommere og observatør. Kamprapporten skal ikke længere underskrives.

1. divisionerne:

Dommerne i 1. division møder senest 1½ time før kampen. Hvis der ikke er påsat observatør, gennemfører dommerne teknisk møde jf. ovenstående.

I pausen mellem halvlegene skal dommerne have tilbudt vand eller sodavand.

Den arrangerende klub søger for let fortæring/drikke inden kampen (sandwich, frugt el. lign.) samt sportsligt korrekt spisning (gerne varmt måltid, men ikke sandwich o. lign.) og drikke efter kampen, minimum samme omfang som spillerne tilbydes efter kampen til både observatør og dommere.

Der skal altid være reserveret 3 parkeringspladser til dommere og observatør.

I kampe, hvor der ikke er påsat observatør, har tidtager og sekretær i samarbejde med kampens dommere, til opgave at sikre, at skadede spillere, der har modtaget behandling på banen, ikke genindtræder på banen, før de jf. spillereglerne er berettiget hertil.

Santander Cup

Indledende runder (6. runde afvikles senest i august måned):

Hvor der deltager hold fra Liga eller 1. div., spilles der efter Ligareglementets bestemmelser.

I kampe, hvor der deltager hold fra 2. division eller lavere, skal der udfyldes et elektronisk holdkort i stedet for en elektronisk kamprapport. Tidsfristerne er dog gældende som for kampe med elektronisk kamprapport.

For kampe med hold, der ikke spiller i Liga eller 1. division, gælder spillereglernes bestemmelse om opgiverkastområdet (midtercirkel) ikke.

Der anvendes manuel TTO, hvis den arrangerende forening ikke har mulighed for elektronisk TTO.

Evt. indberetning af spillere eller officials fra disse kampe sendes til DanskHåndbold.

Landsdækkende runder:

Der spilles under alle omstændigheder efter Ligareglementets bestemmelser.

I kampe, hvor der deltager hold fra 2. division eller lavere, skal der udfyldes et elektronisk holdkort i stedet for en elektronisk kamprapport. Tidsfristerne er dog gældende som for kampe med elektronisk kamprapport.

For kampe med hold, der ikke spiller i Liga eller 1. division, gælder spillereglernes bestemmelse om opgiverkastområdet (midtercirkel) ikke.

Der anvendes manuel TTO, hvis den arrangerende forening ikke har mulighed for elektronisk TTO.

Evt. indberetning af spillere eller officials fra disse kampe sendes til DanskHåndbold.

Hvis kampe i Santander Cup (samtlige runder) ender uafgjort, skal der spilles omkamp 2x5 minutter. Hvis det herefter fortsat er uafgjort, skal der på ny spilles 2x 5 minutter. Kampen afgøres i tilfælde af at også denne omkamp ender uafgjort, på straffekast. Der henvises her til Turneringsreglement for øvrige rækker, §§ 9.13 og 9.14 jf. Propositioner for Landspokalturneringen (Santander Cup), stk. 1.9 (indledende runder) samt Ligareglementet afsnit 9 (landsdækkende runder).

Særlige situationer:

Hvis der forekommer situationer, der ikke er forventelige (eksempelvis situationer, der kræver lægelig hjælp/ambulance, strømmen går, vandskade på gulvet), er det vigtigt, at der etableres en god dialog mellem personer fra den arrangerende klub, observatør/dommere og fra udeholdet og (i givet fald) TV om hvordan det videre forløb skal være.

Der skal også indtænkes information til publikum.

Ved en afbrydelse af en vis tid, skal der gives mulighed for at holdene kan få en fornyet (kort) tid til opvarmning.

Det skal altid tilstræbes, at kampen skal afvikles med den forsinkelse, der måtte være mulig. Det er i alle parter interesse.

Såfremt det kommer på tale at afbryde kampen, søg da om muligt forinden telefonisk kontakt med DanskHåndbold (Frank Smith – 20 33 74 75).

Senest opdateret 100725.

FS